

NIEUWSBRIEF HEI, HEG & HOOGGEIND

ZOMER 2016

IN DIT NUMMER:

**VOORWOORD
REDACTIE** 1

AGENDA 1

**HET BELOOFT EEN
GOED UILENJAAR
TE WORDEN** 2

VISSEN IN DE AA 3

**JAARVERGADE-
RING:
VRIJWILLIGER
VAN HET JAAR** 3

**REGIONALE
ANV-DAG 2016** 3

**VOORTGANG
COLLECTIEVEN** 4

**PROJECT MELK-
SALON** 5

**HENK'S COLUMN:
KLIMAAT** 5

**AANLEG UIT ONS
GROENFONDS** 6

**VRUGER WAS AL-
LES BETER..** 6

BONENSTAKEN? 7

**ONBEKEND
SCHILDERIJ** 7

**DIEREN EN
ZIEKTEN** 7

COLOFON 7

VOORWOORD REDACTIE

Beste lezers,

De zomer staat weer voor de deur. De laatste weken waren een uitdaging in het veld. Op sommige plaatsen meer dan 100 mm neerslag in enkele dagen. Sommige akkers en velden stonden ruim een halve meter onder water! En het bleef niet bij een eenmalige hoosbui. Op veel plaatsen is blijvende schade opgetreden aan gewassen zoals aardappelen, asperges en wortelen.

Als we de berichten moeten geloven zullen dit soort incidenten in de toekomst vaker voorkomen. Interessant om de website van het KNMI eens te bekijken. Zij hebben

14 scenario's doorgerekend en geven daarin aan wat de verwachting is voor het weer. Het gaat dan over natte en droge periodes, de temperatuur in de verschillende seizoenen, de kans op stormen etc. Opvallend is dat veel scenario's eenzelfde resultaat geven: extremer weer in zowel temperatuur als neerslag en een grotere kans op zware stormen.

Ook voor de landbouw werden de gevolgen bekeken. Een van de uitkomsten is dat bijvoorbeeld aardappelen in de toekomst weken later gepoot kunnen worden omdat de grond (door neerslag) natter wordt.

In deze nieuwsbrief verder weer gevarieerde informatie uit onze omgeving. Kortom: voor elk wat wils.

Veel leesplezier,
Erik, Henk, Peter en Ton

AGENDA:

Donderdag 30 juni 2016
Regionale ANV-dag

Zondag 21 augustus,
11:00-16:00 uur. Deelname
Strabrechtse Heidedag

Donderdag 3 november
Najaarsvergadering

Zaterdag 5 november.
Deelname Landelijke
Natuurwerkdag

Wateroverlast bij de Strijpertunnel

HET BELOOFT EEN GOED UILENJAAR TE WORDEN

Uilenkast inspectie familie Maas

In de maanden mei en juni worden door de leden van de uilenwerkgroep de jaarlijkse controlerondes voor de steen- en kerkuil gehouden. Op 7 mei werden er 56 steenuilenkasten gecontroleerd waarbij in 16 gevallen een broedsel werd aangetroffen. Verder werd bij een 5-tal kasten activiteit waargenomen in de vorm van braakballen. Een kast was gepreedeerd door een steenmarter.

Op 4 juni waren de kerkuilenkasten aan de beurt om gecontroleerd te worden. Van de 30 kasten die in ons gebied hangen, vonden we in maar liefst 10 kasten een broedsel! Een onovertroffen succes. Bijna alle uilskuikens werden geringd. Er volgt nog een nacontrole om te

kijken of al deze jonge uiltjes ook zijn uitgevlogen. We kunnen nooit te vroeg juichen omdat, bij een plotselinge terugval van het muizenpotentieel (bijvoorbeeld verdronken door de zware regenval van afgelopen periode) dit ook direct gevolgen heeft voor de jonge uilen die dan te weinig voedsel krijgen. 95% van het voedsel van de kerkuil betreft namelijk muizen. Hierna volgt een risicovol jaar voor deze jonge vogels waar nog vele slachtoffers te betreuren zijn in deze gevaarlijke wereld.

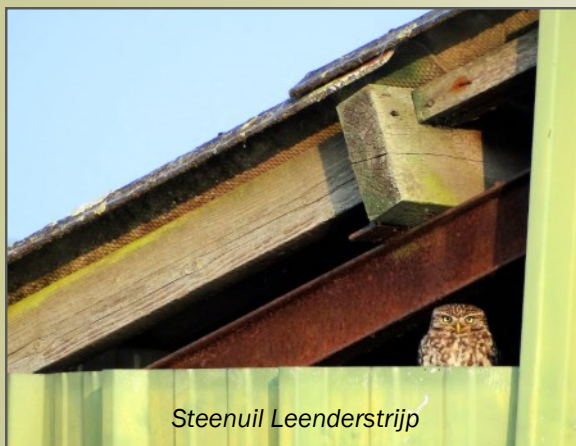
Jan en Thijs Bertens

Dian Maas

Peter en Ilse van Rijsingen

Steenuil Leenderstrijp

Enkele leden van de uilenwerkgroep

VISSEN IN DE AA

De werkgroep inventarisatie van onze vereniging werd uitgenodigd deel te nemen aan het inventariseren van vissen in de Groote Aa. In deze beek, tussen Leende en Heeze, zijn een aantal proefstroken aangelegd waarbij aan een zijde van de beek minder gemaaid wordt. Vraagstelling is of dit 'niet maaïen' aan één zijde invloed heeft op de visstand. Om hier antwoord op te krijgen is in 2015 gestart met twee keer per jaar, in de omgeving van de stroken, de visstand te inventariseren. De komende jaren zal leren of deze stroken de visstand daadwerkelijk bevorderen.

Na deze inventarisatie werd ook even in de nieuwe meanders in de Bulder Aa gekeken. Hoewel deze nieuwe meanders pas een paar weken oud waren werden er vele soorten in grote aantallen aangetroffen. Schijnbaar bevalt de nieuwe meandering wel bij onze vissen.

Zaterdag 24 april heeft onze werkgroep monitoring meegedaan aan het inventariseren van de visstand i.v.m. de 'maaiproef secties' aan de Groote Aa in Leende. Onder begeleiding van Mark Scheepens (Waterschap Boven-Dommel) en Martijn Schiphouwer (Reptielen Amfibieën Vissen Onderzoek Nederland, RAVON) werd het een leerzame en leuke dag.

JAARVERGADERING: VRIJWILLIGER VAN HET JAAR

Tijdens een goed bezochte jaarvergadering, werd Peter van Rijsingen door onze voorzitter in het zonnetje gezet als vrijwilliger van het jaar. Peter is voorzitter van de Stichting Landschapsonderhoud HHH, lid van de Werkgroep steen- en kerkuilen en van de Werkgroep Natuurwerk. Ook was hij zeer actief in het patrijzenproject van onze vereniging. Op zijn bedrijf wordt Agrarisch Natuurbeheer met hoofdletters geschreven. Kerkuilenkast en torenvalkkast worden bevolkt. Ook heeft zijn bedrijf mooie akkerranden met o.a. patrijzen en recent ook kwartels.

Libelle boven waterlelie

REGIONALE ANV-DAG 2016

De ZLTO Klankbordgroep Natuur en Landschap houdt op donderdag 30 juni de jaarlijkse Regionale ANV-dag.

Dit keer vindt deze dag plaats in de provincie Zeeland bij Poldernatuur Zeeland. Het thema is 'Lerend beheren en kennis delen'. Vorig jaar werd de regionale ANV-dag in ons werkgebied georganiseerd.

Aan het programma wordt gewerkt. Zoals gebruikelijk wordt de middag besteed in het veld. Altijd weer leuk om te zien wat er bij de burens gebeurt!

Meer informatie over het programma en aanmelden [regionale ANV dag](#)

Peter (rechts) wordt gefeliciteerd door voorzitter Janus van Hooff

VOORTGANG COLLECTIEVEN

Zoals u intussen weet regelt het Collectief Midden Brabant het Agrarisch Natuur Beheer (ANB) in Midden Brabant. Ons bestuurslid Peter van der Kruis is tevens bestuurslid van het Collectief. Voor vragen over het Collectief kunt u bij hem terecht.

Afgelopen maanden is er weer veel werk verzet. Er werden ruim 100 aanpassingen op de leefgebied kaarten voorgesteld. De voorstellen zorgen voor een eenvoudigere begrenzing van de gebieden. Tevens zijn enkele aanpassingen voorgesteld die potentieel interessant zijn voor Agrarisch Natuurbeheer. Nagenoeg alle voorstellen zijn door de provincie goedgekeurd en ondertussen in te zien op de website van de provincie.

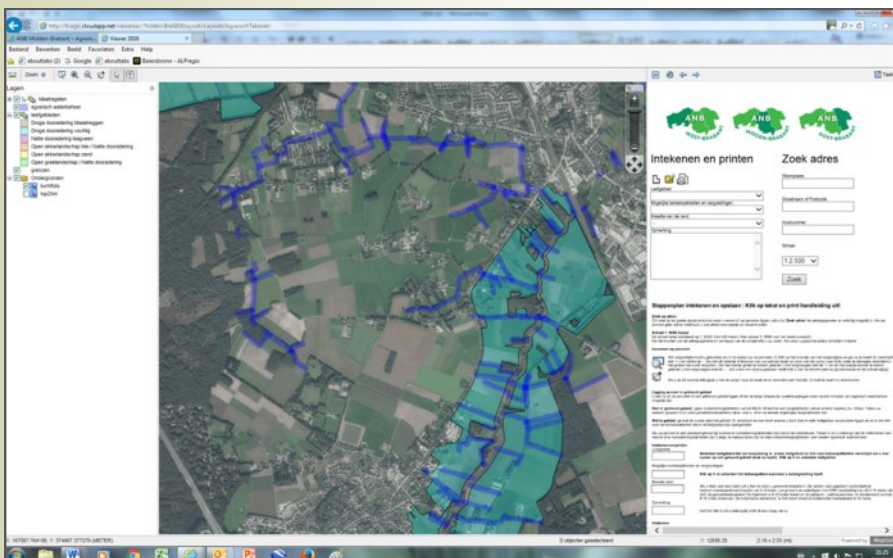
Komende maand moeten de nieuwe voorstellen voor leefgebieden en het agrarisch waterbeheer op papier staan. In totaal gaat het om een budget van ca. 750.000 euro om natuur en agrarische bedrijfsvoering op elkaar af te stemmen. Het collectief kan daar alleen samen met u een succes van maken. Dat succes hebben we nodig om boerengrond in boeren handen te houden.

Agrarisch Waterbeheer moet op termijn voor een betere waterkwaliteit zorgen door uit- en afspoeling van mineralen en gewasbeschermingsmiddelen te beperken. Tijdens de pilot zijn de beheerpakketten in samenspraak met onze leden zo samengesteld dat ze zowel effectief als goed inpasbaar in de bedrijfsvoering zijn.

Agrarisch Waterbeheer is mogelijk aan watergangen (beken en sloten) die watervoerend zijn voor gemiddeld 8 maanden of meer per jaar. Niet spuiten en niet mesten naast de beek of sloot is de beheersmaatregel waar het hier om gaat.

door op het kaartje te zoeken. Vinden gaat ook via de postcode: rechts boven bij 'Zoek adres'. Op de website is alle belangrijke informatie te vinden; zoals het beheer en de bijbehorende vergoedingen.

In het beekdal van Strijper Aa, Bulder

De kaart met de invulvelden die u op de website vindt. Afgebeeld het gebied tussen Leende en Heeze. Alle donkerblauwe lijntjes op het kaartje komen in aanmerking voor Agrarisch Waterbeheer. Sloten die 8 maanden water bevatten of afvoeren kunnen ook meedoen. Deze gewoon intekenen en met een begeleidende tekst in het veldje zetten!

U kunt eenvoudig deelnemen via de website <http://anbbrabant.nl/anb-midden-brabant/>

Even klikken op "wat zijn de mogelijkheden op mijn land" en u kunt zo zien wat er aan Agrarisch Natuurbeheer mogelijk is. Uw percelen kunt u vinden

Aa en Groote Aa mogelijk is. Enkele leden hebben al aangegeven deel te willen nemen. Wilt u ook mee doen? Neem dan voor 1 juli even contact op met Peter Kerkhofs.

Knobbelzwaan

PROJECT MELKSALON SIETSKES KLOOSTER

Elke boer boert anders en dat komt terug in de melk. De smaak en geur van de melk, percentages aan vetten en eiwitten, de samenstelling van vetzuren, eiwitsoorten, mineralen, vitaminen, bacterieleven in de melk en zoveel meer. Je eet immers wat, waar en wanneer de koe gegeten heeft, en hoe de boer dat 'regisseert'. Geurig hooi, verse kruiden, gras van een zonnige dag; het heeft allemaal invloed. Zelfs het koeienras heeft er invloed op; die zijn immers gefokt op de soort vegetatie en voer die ze kunnen verwerken.

*Sietskse Klooster op de streekmarkt
in Leenderstrijp*

Je zou dus kunnen zeggen dat de waarde van het werk van de boer in het karakter van de melk gevangen zit. Zoals bij wijn, maar met een nog veel grotere set aan details. Sterker nog; je kan dat werk van de boer nog sterker maken in de manier van verwerken. De ene melksamenstelling is prachtig te verwerken tot kaas. De andere samenstelling is lekker om een flink glas van te drinken. Weer een andere samen-

stelling brengt prachtige boter en karnemelk.

Boerderij zelfzuivelaars doen dat al. Zij maken zelf zuivel van hun boerderij-eigen melk. Maar niet elke boer heeft de tijd en ambitie om zijn eigen melk ambachtelijk te verwerken en verkopen.

Nu is het mooie dat nieuwe technologie het mogelijk maakt om de volautomatische verwerkings-techniek uit de grote industrie, te verkleinen tot op de schaal van de boerderij. Daarbij ontstaat er steeds meer slimme logistiek en verkoopkanalen waardoor vers-

waren met minder tussenschakels van boer naar burger kunnen worden verkocht. We komen stap voor stap in een nieuwe tijd waarin de keten dus anders in elkaar gezet kan worden. Geen grote verplaatsingen van melk en zuivel van hot naar her, maar directe verwerking na het melken en lineair naar de verkoper en consument in de omgeving. Efficiënter en met directere verwaardiging van het werk van de boer.

In project de MelkSalon anticipeer ik daarop, door boeren en burgers te laten verkennen wat je met

boeren-diversiteit in de melk zou kunnen doen. Daarmee koersen we alvast aan op de tijd dat die nieuwe korte high-tech keten er zal zijn. En dat is misschien wel dichterbij dan je denkt.

Sietskse Klooster
contact@demelksalon.nl
06-14681018

[Facebook](#) | [Twitter](#) | [Instagram](#)

HENK'S COLUMN

Klimaat

Lekker bijkomen in een warm bad valt bij mij vaak tegen. Na een paar minuten is het badwater al zoveel afgekoeld dat er warm water bij moet, en vaak niet zo'n beetje ook.

Ik moet daar aan denken als ik over de Atlantische Oceaen vlieg en me afvraag hoeveel energie er nodig is om de oceanen op te warmen en de poolkappen te laten smelten. Vanuit een vliegtuigraampje ziet de wereld er leeg uit. Het kost me moeite om te geloven dat we door menselijk ingrijpen in staat zouden zijn de oceanen ook maar een halve graad op te warmen. Ik ben dan ook meer een aanhanger van de theorie dat we nog in de opwarmfase zitten van de laatste ijstijd, grote delen van Europa waren 20.000 jaren geleden nog bedekt met ijs. De ijskappen smolten voordat we in auto's rondreden en kolen gingen verbranden in een fabriek.

Natuurlijk draagt het broeikaseffect ook bij aan het veranderend klimaat, alleen is moeilijk in te schatten hoeveel. Maar dat het weer de laatste decennia verandert is zullen we allen beamen, de voorjaarsbuien zijn tropische stormen geworden en kinderen van nu weten niet meer wat sneeuw is. Of het nu de laatste stuip trekking van een ijstijd is, of door ons onbezonnen gebruik van fossiele brandstoffen maakt eigenlijk niet uit. Het enige wat we kunnen, en daarom moeten doen, is de menselijke invloed op het klimaat maximaal reduceren. Als Moeder Natuur dan toch beslist dat de thermostaat een graadje hoger gaat, hebben wij in ieder geval ons best gedaan.

AANLEG UIT ONS GROENFONDS

Zoals u eerder kon lezen heeft onze Werkgroep Natuurwerk afgelopen winter enkele heggen en erfbeplantingen aangelegd in ons werkgebied. Afgelopen dagen hebben we het resultaat bekeken. Graag willen we dit met u delen door middel van enkele foto's.

Mocht u interesse hebben om in het komende seizoen (november-februari) ook een bijdrage te leveren aan een mooi en aantrekkelijk landschap in ons werkgebied, dan is het nu tijd daar de plannen voor te maken. Voor de duidelijkheid: we leggen geen tuinen aan en er wordt alleen gewerkt met inheems plantmateriaal! U bent welkom voor meer informatie via onze secretaris (k.vandenhoven@hslnet.nl).

Vruger was alles beter.....

De uitspraak "vruger was alles beter" gaat voor heel veel dingen niet op, maar wel voor de natuur, denk ik. Als we vruger als jong menneke "te veld gingen" en we liepen dan "dun Ekker" in, over het zandpad naar het Gat van Winters, huppelden de kuifleeuweriken voor je uit. En hoog in de lucht maakten de veldleeuweriken hun vrije val.

Als we vruger "te veld gingen" naar de Hei hoorde je, boven de cadans van de melkmachines in de wei uit, het geluid van de wulp, kievit en tureluur. Als we vruger "te veld gingen"; vissen met de "waai" in de Dollingen, Bleek of op de Heg dan zat hij vol met snoek, blikkus, palling en katvis. Ja, ja als we vruger "te veld gingen" was alles beter in de natuur.

Tegen de bosranden en slootjes of andere rauwheid stikte het van de fazanten, konijnen en hazen. Zelfs de korhoen was te horen.

Je zag echter geen wilde zwijnen, daarom alleen al zullen begrijpelijkerwijs de agrariërs onder ons zeggen: als we vruger "te veld" gingen was het beter in de natuur.

Erik

BONENSTAKEN?

Vaak krijgen we een vraag om bonenstaken eind april /begin mei. He-
laas hebben we ze dan vaak niet meer voorradig. Komend wintersei-
zoen gaan we ze weer gaan zagen. Interesse? Bestel ze dan nu.
Kosten: €7,50 per busstel van 5 stuks, lengte ca. 2,5 meter. Bij meer dan 6
bussels valt over de prijs te praten.
Ook bieden we hooiruiters te koop aan: compleet, bestaande uit de 3
staanders plus 3 liggers: €15.
Voor deze aanbiedingen geldt: contante betaling en af te halen in Leende
of Leenderstrijp. Opbrengsten komen ten goede aan ons Groenfonds.

Uil bekijkt Frans
(Frans Joosten in de HHH kraam op de streekmarkt in Leenderstrijp)

COLOFON

*Plattelandsvereniging Hei,
Heg & Hoogeind streeft naar
een mooi buitengebied waar
natuur, landschap en
gezonde boerenbedrijven
naast elkaar kunnen
bestaan. Informatie over
onze activiteiten vindt u op*

[www.hei-heg-
hoogeind.dse.nl](http://www.hei-heg-hoogeind.dse.nl)

Redactie Nieuwsbrief:

Erik van Asten

Ton van Dijk

Peter Kerkhofs

Henk Struving

Foto's: Erik van Asten
(tenzij anders vermeld)

Contactadres:

hei-heg-hoogeind@dse.nl

ONBEKEND SCHILDERIJ

De Leendse Schilder Jan Louwers schilderde en tekende in het midden
van de vorige eeuw vele tafereeltjes uit zijn omgeving. Zo ook deze
boerderij; de boerderij zou in de (voormalige) gemeente Leende zijn ge-
schilderd. Op het schilderij staat 1941; waarschijnlijk het jaar waarin hij
het schilderde. Wie weet meer van deze boerderij?

DIEREN EN ZIEKTEN

Op de website van 'Vereniging van Bos- en Natuurterreineigena-
ren' (VBNE) staan interessante filmpjes en flyers over ziekten die
men kan oplopen in het buitengebied: <http://www.vbne.nl/producten/19/>
Vaak wordt gedacht dat het speciale ziekten zijn die in de 'natuur' opgelo-
pen worden. De praktijk blijkt anders: overal in het buitengebied kun je
een tekenbeet oplopen. Processierupsen zitten zelfs overwegend in de
aangeplante eiken aan de ruilverkavelingswegen.
Op de site staan korte filmpjes met daarin informatie over de ziekten, wat
de symptomen zijn en hoe je de kans kunt verkleinen besmet te raken. De
filmpjes gaan over de ziekte van Weil, Processierups, Lyme en Rabiës.

